

LIV
84
A

Niet voor publicatie.
Nadruk verboden.

Nota nr 84.

OPBRENGSTEN VAN KASKOMKOMMERS OVER DE JAREN 1948, 1949 en 1950
OP EEN AANTAL TUINBOUWBEDRIJVEN.

Over de jaren 1948, 1949 en 1950 werd door het L. E. I., in samenwerking met enkele tuinbouwveilingen, een onderzoek ingesteld naar de opbrengsten van verscheidene groentengewassen.

Hiertoe werden bij een aantal tuinders, van de daarvoor in aanmerking komende gewassen, de betaalde oppervlakten vastgesteld, terwijl de veilingen medewerking verleenden door het verstrekken van een opgave van de geveilde hoeveelheden en de geldopbrengsten.

Op verzoek van de betreffende veilingen is o.m. voor het product "kaskomkommers" getracht, door onderlinge vergelijking van de opbrengsten der onderzochte bedrijven bepaalde conclusies te trekken betreffende de financiële voor- of nadelen van vroege aanvoer, sorteringsverhouding, enz. Om de invloed van dergelijke factoren op de geldopbrengsten na te gaan zijn vrij ingewikkelde - regressie en correlatie - berekeningen nodig. Deze berekeningen zelf zullen wij hier niet behandelen; wij volstaan met het vermelden van de verzamelde gegevens en de uitkomsten van de berekeningen.

De aandacht zij erop gevestigd, dat het uitgangsmateriaal slechts op een drietal jaren betrekking heeft.

In bijlage I is een overzicht opgenomen van de door de verschillende bedrijven geveilde hoeveelheden en de daarvoor ontvangen geldbedragen (uitgedrukt per 100 m² kasoppervlakte). Behalve in stuks zijn de ge oogste hoeveelheden ook aangegeven in kg. Op deze wijze zijn de verschillende sorteringen - met een onderling verschillend gewicht per stuk - onder één noemer gebracht. Voorts is hierop aangegeven, welke hoeveelheden zijn aangevoerd vóór 15 Maart en ná 1 Augustus, het gemiddelde gewicht der komkommers, het gebruik van kassen en/of warenhuizen, de datum waarop de eerste komkommer per m² was gesneden en de zaai- en pootdatum - voor zover deze ons bekend waren.

Bijlage II geeft een overzicht van de sortering van de aanvoer per bedrijf.

In bijlage IIIa zijn opgenomen de gemiddelde prijzen van alle bedrijven te samen en de ontwikkeling van deze prijzen in de loop van het seizoen, terwijl bijlage IIIb de gemiddelde prijzen per bedrijf aangeeft.

19/1928

Zoals reeds werd opgemerkt is het doel van het onderzoek, door vergelijking van de gegevens der deelnemende bedrijven, te trachten enige regelmaat te vinden in de verschillen der geldopbrengsten van bedrijf tot bedrijf.

De geldopbrengsten worden uiteraard bepaald door:

- a. de aangevoerde hoeveelheid
- b. het tijdstip(periode) van aanvoer
- c. de sortering.

A. De geoogste hoeveelheden (per 100 m²) blijken van bedrijf tot bedrijf sterk te verschillen. Het lag voor de hand om na te gaan of ook voor de kaskomkommers een vroege aanvoer gepaard zou gaan met een kleinere oogst, zoals dit met vele andere gewassen het geval is. Om dit te kunnen vaststellen en om de invloed van een al dan niet vroege oogst op de totale geldopbrengsten te kunnen nagaan, is het nodig om de "vroegte" van de aanvoer uit te drukken in een cijfer. Hierbij is gedacht aan:

- a. de datum waarop de eerste komkommer per m² werd geoogst en
- b. het aantal kg of stuks, geoogst vóór 15 Maart.

Enig verband van betekenis tussen een vroege of late eerste aanvoer en een lagere of hogere geoogste totale hoeveelheid bleek echter uit de cijfers van het onderzochte aantal bedrijven niet waar te nemen. Wel bleek daarentegen zeer duidelijk, dat de periode, waarin de oogst afloopt van grote betekenis is voor de totale aanvoer in stuks of kg. Dit ligt ook voor de hand, daar dit niets anders betekent dan dat een gewas dat lang gezond gehouden wordt, dus waar lang van wordt gesneden, een grotere opbrengst geeft. Deze aflopende oogsten zijn in een cijfer uitgedrukt door aan te geven:

het aantal kg of stuks dat na 1 Augustus nog is geoogst. Het blijkt uit de berekeningen dat de invloed hiervan zich ook voor 1 Augustus reeds doet gelden in dien zin, dat men:

" VOOR ROND ELKE KG KOMKOMMERS DIE MEN NA 1 AUGUSTUS MEER OF MINDER SNIJDT, MEN OOK VOOR 1 AUGUSTUS EEN KG MEER OF MINDER OOGST."

Laat men de in kg geveilde afwijkende komkommers buiten beschouwing, dan kan men ook zeggen dat VOOR ELKE KOMKOMMER DIE NA 1 AUGUSTUS MEER OF MINDER WORDT GEOOGST VOOR 1 AUGUSTUS $\frac{1}{2}$ KOMKOMMER MEER OF MINDER WORDT GESNEDEN,

Deze cijfers gelden uiteraard alben, voor zover het gewas niet opzettelijk vroeg gerooid wordt voor een nateelt o.d.

B₂ Wanneer wij even afzien van de invloed van de sortering, dan wordt de totale geldopbrengst in sterke mate bepaald door de vroege^x) van de aanvoer - met de bij een vroege aanvoer behorende hogere prijzen - en van de totale geoogste hoeveelheden (per 100 m²), die zoals wij zagen afhankelijk is van de mogelijkheid om langere tijd door te snijden of m.a.w. van het gezond houden van het gewas^{xx}) Daarnaast doet zich natuurlijk de invloed gelden van de individuele factoren, die van bedrijf tot bedrijf verschillen. Niettemin is de gemiddelde invloed van beider genoemde factoren - zij het niet met grote nauwkeurigheid - te berekenen en voor het prijspeil 1950 (waarvoor de gegevens van 1948 en 1949 zijn gecorrigeerd) als volgt te formuleren.

Vroege aanvoer

- a. "Voor elke dag dat men vroeger is met zijn eerste aanvoeren "(aangegeven door de dag waarop gemiddeld in totaal één "komkommer per m² is geoogst) geniet men gemiddeld een "bruto meeropbrengst van ca f. 30,-/100 m² of anders "uitgedrukt :
- b. "Voor elke kg die men vóór 15 Maart (ca. 15 April) per 100m² "meer oogst, ontvangt men een bruto meeropbrengst van ruim " f. 5,- per 100 m² (resp. f. 2,25). Laat men de in kg "geveilde afwijkende komkommers buiten beschouwing dan "luiden de overeenkomstige cijfers per stuks ca f. 2,25 "resp. f. 1,-.

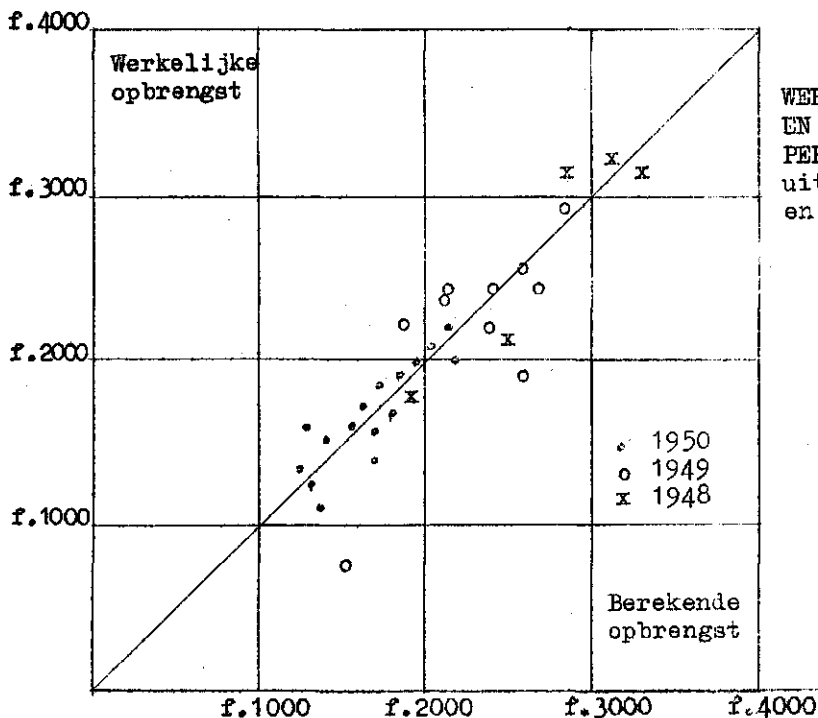
- x) De bij een vroege of minder vroege aanvoer behorende zaai- en pootdata zijn gegeven in bijlage I.
- xx) Wanneer wij niet de totale kg opbrengst, doch het al dan niet lang voortzetten van de oogst als verklarende factor gebruiken, dan wordt toch een bruikbaar resultaat verkregen, dat het voordeel heeft dat de nadruk gelagd wordt op twee essentiële factoren: vroege oogst en lang doorsnijden, d.w.z. een gezond gewas.

Langdurige aanvoer.

- a. "Voor elke kg die men na 1 Augustus per 100 m² meer oogst, "ontvangt men een bruto meeropbrengst van ruim f. 1,25 per "100 m². Laat men de in kg geveilde afwijkende komkommers "buiten beschouwing, dan wordt dit ca f. 0,75 per 100 m² voor "elke stuks komkommer na 1 Augustus gesneden, of, anders "uitgedrukt:
- b. "Voor elke dag dat men langer oogst, gerekend ^{naar} ~~van~~ de datum "waarop de oogst zover is afgelopen dat nog ^{één} ~~afgeide~~ komkommer "per m² zal worden aangevoerd, geniet men gemiddeld een bruto "meeropbrengst van ruim f. 12,50 per 100 m². Dit geldt alleen "wanneer men normaal door gaat met oogsten, en niet zoals "gebruikelijk is op het einde van de teelt, het snijden van "de laatste komkommers enige tijd uitstelt of omgekeerd, "in verband met de gang der werkzaamheden het gewas vroeger "opruimt.

Daar geen gegevens beschikbaar waren over de door de deelnemende bedrijven gemaakte kosten (verwarmingskosten, enz.) was het niet mogelijk de winstgevendheid van de verschillende vroegere of latere teelten te beoordelen.

In onderstaande grafiek geeft de getrokken lijn aan hoe groot de geldopbrengsten van de beschouwde bedrijven bij prijspeil 1950 (~~waarep 1948 en 1949 zijn omgerekend~~) volgens de boven gegeven regels zouden moeten zijn. De punten geven aan hoe groot de goldopbrengsten werkelijk waren. Die bedrijven, die worden voorgesteld door punten boven deze lijn hadden een groter dan gemiddelde geldopbrengst; punten onder de lijn geven een kleiner dan gemiddelde geldopbrengst aan.

C. Getracht is om in deze "onverklaarde resten" nog de invloed van de sortering na te gaan. Voor dit doel diende de gebruikelijke sterk doorgevoerde sortering naar grootte en kwaliteit vereenvoudigd te worden. Gebruik is gemaakt van:

- a. het % sortering I of het gemiddelde gewicht per komkommer (exclusief afwijkend in kg) en
- b. het % afwijkend.

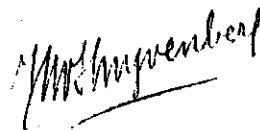
Vanzelfsprekend geeft een betere sortering wel hogere prijzen, mogelijk gaat echter bijv. een zwaardere sortering samen met een geringere totale oogsthoeveelheid, zodat in dat geval de invloed van de sortering op de totale geldopbrengst naar verhouding gering is. De desbetreffende berekening leidde namelijk niet tot enigszins betrouwbare uitkomsten, wat de totale geldopbrengst betreft. Waarschijnlijk is het aantal onderzochte bedrijven hiervoor te gering.

Nadrukkelijk moet worden vastgesteld dat de genoemde cijfers gelden voor een prijsverloop als voor de jaren 1948, 1949 en 1950. Wel is een correctie voor een veranderd prijspeil eenvoudig aan te brengen. Dit is voor de jaren 1948 en 1949 door ons in de berekeningen reeds gedaan, zodat de uitkomsten gelden voor het prijspeil 1950. Wanneer de marktomstandigheden en daarmee het prijsverloop van week tot week zich sterk wijzigt, dan is het duidelijk dat een vroege aanvoer niet bij elk prijsverloop (meer of minder snel dalend) dezelfde voordelen biedt. Het prijspeil en het prijsverloop van een komend seizoen te voren beoordelen is vrijwel niet mogelijk. De uitkomsten van dit onderzoek, die toch reeds zeer globaal zijn, dienen dus voor dit doel zeer voorzichtig gehanteerd te worden.

's-Gravenhage, October 1951.

AFDELING TUINBOUW.

Samengesteld door:
C. Bos.

(Dr J. H. van Stuyvenberg).

OVERNAGSTEN KASKONKOMMERS 1948, 1949 en 1950. (per bedrijf)

Uitgedrukt per 100 m2 kas of warenhuis

Bijlage I

Nr. be- drif	Kas ren- huis	Totale opbrengsten				Opbrengsten vóór 16 Maart				Opbrengsten ná 1 Augustus				datum oogst 1ste KK per m2	datum van ptt- ten leggen	datum van het poten			
		kg 100 st.	afw. in kg	to- taal kg	totaal bedr. gld	kg 100 st.	afw. in kg	to- taal kg	totaal bedr. gld	kg 100 st.	afw. in kg	to- taal kg	totaal bedr. gld						
1950																			
1	K	4952	43	132	2271	1893	32	41	13	46	954	45	73	507	60	20/3	24/12	1/2	
2	K	3928	45	147	1907	1935	280	36	101	363	413	48	57	257	41	3/3	5/12	5/1	
3	K	5077	45	222	2488	2171	203	38	78	270	784	47	108	473	77	11/3	9/12	17/1	
4	K-W	3957	42	289	1933	1618	158	34	55	172	500	47	105	338	40	10/3	20/12	-	
5	K	4865	44	260	2401	2061	231	34	82	274	829	47	156	544	84	8/3	3/12	10/1	
6	W-K	3953	39	244	1792	1769	194	35	70	239	395	38	102	251	25	10/3	3/12	11/1	
7	K	3795	40	223	1753	1606	121	34	42	145	151	44	80	146	17	15/3	15/12	15/2	
8	W-K	4246	38	341	1956	1651	148	30	46	147	412	46	117	307	41	13/3	10/12	20/1	
9	W	4518	43	274	2202	1745	168	32	54	170	502	49	157	403	50	6/3	3/12	5/1	
10	K	3916	45	286	2075	1594	14	29	5	445	406	46	124	312	47	22/3	17/1	13/2	
11	K	3093	43	289	1618	1450	297	35	108	311	163	45	83	157	13	8/3	5/12	15/1	
12	K	1999	43	205	1063	1248	203	37	80	244	-	-	63	195	39	3/3	10/12	18/1	
13	K	3290	43	379	1786	2047	355	36	140	474	340	42	77	333	24	17/3	5/12	12/1	
14	K	3824	44	96	1780	1353	82	38	31	104	600	43	88	286	47	31/3	5/12	21/1	
15	K-W	3954	42	269	1918	1152	-	-	-	-	434	46	77	286	39	12/3	-	15/2	
16	W	3958	43	261	1947	1723	179	35	68	214	434	46	88	286	47	12/3	-	-	
1949																			
1	K	4885	42	137	2170	2465	36	39	14	48	1138	36	50	461	175	18/3	24/12	1/2	
2	K	3720	44	122	1748	2479	316	37	118	407	638	42	70	339	130	4/3	-	-	
3	K	3794	43	174	1815	2470	81	40	32	107	578	40	66	296	138	16/3	23/12	31/1	
4	K	3479	42	99	1545	2133	183	34	85	187	195	42	9	90	47	9/3	-	23/1	
6	W-K	3479	42	423	1800	1947	237	35	85	275	608	40	155	400	97	7/3	-	3/2	
10	K	4085	42	544	2279	2983	323	36	127	423	466	44	210	413	116	4/3	-	-	
12	K	3393	41	304	1703	2213	334	35	122	415	341	44	58	209	52	28/2	4/12	15/1	
14	K	2668	43	482	1626	2441	331	37	125	441	42	48	54	74	18	4/3	-	-	
17	K	2696	44	397	1574	2596	493	38	190	730	84	44	100	137	36	23/2	-	-	
18	W	1879	47	451	1338	817	-	-	-	-	31	45	78	92	1	27/4	-	3/3	
Gem.		3408	42	313	1760	2254	233	36	88	303	412	40	85	251	81	11/3	-	-	
1948																			
1	K	4259	44	349	2227	3262	22	41	9	36	538	41	277	496	202	17/3	-	-	
2	K	2201	45	113	1101	1797	1	-	-	1	76	45	14	49	26	22/3	-	-	
3	K	3948	45	482	2245	3171	-	-	-	-	415	41	252	424	177	19/3	23/12	31/1	
4	K	4652	40	335	2211	3207	127	34	45	206	856	41	106	459	254	12/3	-	-	
10	K	3163	43	346	1698	3219	135	36	56	288	70	43	49	79	32	10/3	5/12	7/1	
12	K	3084	43	251	1581	2180	-	-	-	-	454	45	89	294	112	25/3	5/12	18/2	
Gem.		3552	43	313	1844	2806	48	35	18	89	402	42	131	300	134	17/3	-	-	

SOORTERING KASKOMKOMMERS 1948, 1949 en 1950 (per bedrijf)

Bijlage II
Uitgedrukt per 100 gevleide komkom-
mers (excl. in kg geveld afwijkend)

Nr. bedrijf	Totale aanvoer				afw. kg	Aanvoer voor 16 Maart (resp. 16 April)				Aanvoer na 1 Augustus											
	I	II	III	IV		I	II	III	IV	I	II	III	IV	afw. st	afw. kg	I	II	III	IV	afw. st	afw. kg
1950	61	16	8	3	2,7	25	15	8	4	3	2	1	1	1	1,5	34	12	13	1	2	7,7
	66	24	4	3	3,7	30	24	3	4	1	1	1	1	1	(0,7)	63	33	1	1	1	13,8
	67	18	8	3	4,4	21	16	2	4	1	3	1	1	1	(2,0)	61	22	12	2	1	21,0
	48	28	16	3	7,3	29	31	3	11	6	1	1	1	1	(0,7)	53	30	7	10	10	18,8
	56	28	8	3	5,3	32	28	14	9	3	1	1	1	1	(1,3)	24	14	46	16	10	25,8
	35	24	32	6	6,2	27	31	17	17	3	8	1	1	1	(0,9)	39	30	31	1	1	53,0
	37	27	19	10	5,9	56	31	25	10	3	9	1	1	1	(2,1)	48	42	10	2	1	28,4
	26	30	30	12	8,0	28	31	35	24	15	5	1	1	1	(1,9)	82	7	2	1	1	31,3
	43	29	16	8	6,1	32	30	24	16	5	7	1	1	1	(8,0)	45	35	20	1	1	53,6
	58	21	15	1	13,2	29	22	40	14	1	7	1	1	1	(2,4)	59	25	15	1	1	30,5
	64	25	10	1	7,2	52	30	35	11	1	6	1	1	1	(3,1)	38	36	19	1	1	50,9
	45	34	14	1	9,3	45	30	20	14	1	5	1	1	1	(7,1)	64	25	11	1	1	22,4
	62	25	13	1	10,3	21	19	11	7	1	1	1	1	1	(6,1)	24	32	38	1	1	12,8
	64	24	12	1	11,5	19	17	11	7	1	1	1	1	1	(1,1)	27	35	38	1	1	20,3
	57	25	14	1	2,5	80	19	1	3	1	1	1	1	1	(2,0)	48	27	19	1	1	4,4
	30	39	30	1	6,8	1	53	1	39	1	1	1	1	1	(2,7)	27	35	38	1	1	11,0
Gem.	51	26	16	3	6,6	31	27	18	12	4	2	1	1	1	(2,7)	48	27	19	1	1	11,4
1949	51	16	13	9	2,8	13	13	1	6	1	3	1	1	1	(0,9)	24	12	9	26	29	4,4
	58	23	10	3	3,3	21	20	7	5	1	1	1	1	1	(1,2)	23	24	14	11	28	11,0
	66	20	5	1	4,6	5	10	1	2	1	3	1	1	1	(0,7)	48	21	9	2	20	11,4
	42	29	14	9	2,8	30	27	11	8	11	1	1	1	1	(1,0)	31	27	16	14	12	4,6
	30	21	34	4	12,1	20	24	19	21	6	4	1	1	1	(4,7)	17	13	43	27	27	25,4
	54	17	16	11	13,3	22	19	12	11	1	3	1	1	1	(4,3)	22	10	16	1	52	45,1
	44	32	13	1	8,9	31	26	9	7	1	5	1	1	1	(4,2)	19	31	14	1	36	17,0
	65	25	10	1	18,1	22	20	6	5	1	1	1	1	1	(9,1)	65	28	13	1	1	128,6
	82	12	6	1	14,7	9	9	1	2	1	1	1	1	1	(3,4)	44	28	28	1	1	119,0
	58	28	5	1	24,0	1	9	1	2	1	1	1	1	1	(10)	44	28	28	1	1	251,6
Gem.	55	22	13	3	9,2	19	17	7	7	2	1	1	1	1	(3,4)	29	29	16	5	21	20,3
1948	67	17	13	3	8,2	11	12	1	3	1	1	1	1	1	(0,5)	40	23	25	12	6	51,5
	70	20	5	1	5,1	25	22	1	3	1	1	1	1	1	(1,6)	38	31	25	12	6	18,4
	68	20	7	3	12,2	25	9	1	2	1	1	1	1	1	(0,8)	30	27	22	13	1	60,7
	36	35	17	1	7,2	36	36	23	11	4	1	1	1	1	(4,7)	29	27	16	18	1	70,4
	64	20	16	1	10,9	25	17	19	9	1	1	1	1	1	(1,4)	27	26	47	1	1	12,0
	46	40	13	1	8,1	1	35	1	9	1	1	1	1	1	(2,2)	33	53	14	1	1	19,6
Gem.	59	25	12	3	8,8	19	22	9	6	1	1	1	1	1	(2,0)	35	32	25	7	1	32,6

L. R. I. 439.

1 Januari-28 Februari 1948, 1949, 1950.	
I (A)	35 kg per 100 stuks
II (B)	30 " " 100 "
III (C)	25 " " 100 "
1 Maart-31 Maart 1948, 1949 en 1950.	
I (A)	40 kg per 100 stuks
II (B)	34 " " 100 "
III (C)	28 " " 100 "
1 April - 30 April 1948, 1949 en 1950.	
I (A)	46 kg per 100 stuks
II (B)	38 " " 100 "
III (C)	30 " " 100 "
1 Mei - 31 December 1948, 1949(t/m 29/8) ^x	
I (A)	50 kg per 100 stuks
II (B)	45 " " 100 "
III (C)	35 " " 100 "

x) na 29/8 1949 resp. 40,34 en 28 kg per 100 stuks.

Bijlage III a.

OPBRENGSTPRIJZEN KASKOMKOMMERS 1948, 1949 en 1950.

uitgedrukt per 100 stuks^{eq.} 100 kg.

Sortering						
	I	II	III	IV en afw.st.	Gem. stuks	Afw. kg
	gld	gld	gld	gld	gld	gld
1948						
vóór 16 Maart	178	134	95	44	154	94
16 Maart-15 April	155	135	98	57	147	49
16 April-15 Mei	101	90	68	41	92	48
16 Mei-31 Mei	69	49	36	23	57	21
Juni	39	27	20	14	32	16
Juli	31	25	17	16	27	12
Augustus	48	37	25	21	37	9
September	16	11	7	5	11	9
October	39	33	30	19	32	16
Gemiddeld	93	68	41	28	78	20
1949						
vóór 16 Maart	135	115	95	46	127	69
16 Maart-15 April	119	108	86	46	116	39
16 April-15 Mei	80	66	52	37	72	43
16 Mei-31 Mei	60	50	38	29	52	30
Juni	43	36	29	15	37	15
Juli	36	25	17	8	26	9
Augustus	31	20	15	9	19	10
September	17	15	10	10	12	12
Gemiddeld	81	58	37	23	65	21
1950						
vóór 16 Maart	136	115	95	40	117	54
16 Maart-15 April	89	75	63	35	80	40
16 April-15 Mei	46	41	33	29	42	36
16 Mei-31 Mei	47	38	29	18	39	19
Juni	33	27	20	13	27	15
Juli	13	10	7	7	10	8
Augustus	9	6	4	4	7	6
September	12	9	6	6	10	8
Gemiddeld	51	42	30	21	43	17

BIJLAGE III b.

OPBRENGSTPRIJZEN KASKOMKOMMERS 1948, 1949 en 1950.

uitgedrukt per 100 stuks.

Bedrijf	Gemiddelde prijzen per bedrijf van alle sorteringen gezamenlijk. (excl. afwijkend in kg)		
	1948	1949	1950
	gld	gld	gld
1	75,58	49,93	37,92
2	80,94	66,14	48,60
3	78,61	64,36	42,24
4	67,72	60,63	40,10
5	-	-	44,68
6	-	53,91	43,91
7	-	-	41,51
8	-	-	37,61
9	-	-	38,02
10	98,26	69,86	54,93
11	-	-	39,11
12	68,70	63,47	45,53
13	-	-	60,45
14	-	84,76	59,02
15	-	-	34,62
16	-	-	27,84
17	-	91,74	-
18	-	40,80	-
Gem.	78,30	64,56	43,32